

Gedragprotocol De Hoeksteen

Op De Hoeksteen werken we met de Kanjertraining. We vinden dat ons gedragprotocol daarom vanuit het oogpunt van de Kanjertraining moet worden opgesteld. Het gedragprotocol wordt gepubliceerd op de website. Wij dragen met de Kanjertraining uit dat wij een positief leer- en leefklimaat willen bevorderen op school. Pesten en agressie komen helaas op iedere school voor, ook bij ons. Hoe gaan wij daarmee om? **Plagen of pesten?** Plagen is niet hetzelfde als pesten. De verschillen zou je zo kunnen aangeven:

Plagen

gelijkwaardigheid
wisselend “slachtofferschap”
humoristisch
af en toe

Pesten

machtsverschil
hetzelfde slachtoffer
kwetsend
vaak / voortdurend

Wanneer er geen sprake is van machtsverschil, spreken we over ruzie.

Een definitie van pesten op school luidt als volgt: “Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer mede-leerlingen, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen.” Met deze definitie is het verschil tussen pesten en plagen duidelijk aangegeven. Bij plagen is sprake van incidenten. Pesten echter gebeurt systematisch en regelmatig.

Pesten komt helaas ook bij ons op school voor. Het is een probleem dat wij onder ogen willen zien en op onze school dan ook serieus willen aanpakken.

Om daar succesvol in te zijn, zijn er enkele voorwaarden aan verbonden:

- pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, kinderen die pesten en de zwijgende groep leerlingen die niets doet), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders)
- de school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- wanneer pesten ondanks alle inspanning toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak. Zie hiervoor punt 5 : 3-staps aanpak
- wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan zal er overlegd worden over een andere aanpak, eventueel met hulp van externe instanties.

Ook kan er advies gevraagd worden aan de contactpersoon binnen het team. De naam van de contactpersoon vindt u in de schoolgids.

1. Doel gedragprotocol op De Hoeksteen.

Dit gedragsprotocol heeft als doel om alle kinderen zich bij ons op school veilig te laten voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

We doen dat door regels en afspraken zichtbaar te maken voor kinderen en volwassenen zodat als er zich ongewenste situaties voordoen, zij elkaar kunnen aanspreken op deze regels en afspraken.

Leerkrachten en ouders uit de MR onderschrijven gezamenlijk dit gedragsprotocol.

2. Preventief en curatief pestbeleid: De Kanjertraining

Op school werken we met een methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling: de Kanjertraining. Het team van onze school is hiervoor gecertificeerd. In groep 1 tot en met 8 wordt gedurende het hele schooljaar les gegeven in het kader van de Kanjertraining. Het is de bedoeling dat nieuwe leerkrachten die 2 dagen of meer lesgeven op onze school hiervoor apart worden opgeleid. Is dit niet mogelijk, dan neemt de duo-partner deze lessen voor zijn of haar rekening. Indien mogelijk is de leerkracht zonder certificering bij deze lessen aanwezig. De Kanjertraining is zo in onze hele school geïmplementeerd. Ook wordt de "Kanjertaal", de manier van elkaar aanspreken passend bij de Kanjertraining, op de hele school gebruikt.

Daarnaast hebben we schoolregels die regelmatig in de groepen worden besproken. Deze regels of afspraken zijn bekend bij alle leerkrachten en leerlingen. Zo blijft de doorgaande lijn gewaarborgd. De "Stopmethode" (Houd daarmee op, dit vind ik niet leuk en benoemen) wordt regelmatig met de leerlingen besproken en we vinden het belangrijk de kinderen positief te benaderen. Liever werken met complimenten dan met straf.

Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, omgaan met verschillen, rollen in een groep, aanpak van ruzies, enz. komen regelmatig in de "Kankerkring" aan de orde. Er wordt gebruik gemaakt van verschillende (samen)werkvormen zoals kringgesprekken, het voorlezen of vertellen van verhalen, rollenspelen en dergelijke.

Het voorbeeld van de leerkrachten en thuis van de ouders is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost, maar worden uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Vanzelfsprekend wordt eerst nagegaan waar het agressieve gedrag vandaan komt. Aanpakken is de sleutel tot een oplossing.

Alle betrokkenen horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Wij volgen de leerlingen in hun ontwikkeling door KANVAS, het LVS van de Kanjertraining in te vullen. Met instrumenten volgen we de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen in de groep. De afspraken hierin staan vastgelegd in het toetsrooster. De resultaten van de KANVAS worden geanalyseerd door de groepsleerkracht en besproken met de IB'er en/of specialist gedrag. Indien nodig wordt er gebruik gemaakt van groepsplannen of individuele handelingsplannen. Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden is de "Stopmethode". De "houd daarmee op" –methode wordt in alle groepen gebruikt. Bij het niet goed naleven van de methode wordt een registratie bijgehouden en de ouders worden op de hoogte gebracht.

Bij het oplossen van conflicten gaan we uit van “win-win” oplossingen. Deze vorm van werken geeft aan dat we allemaal verschillend (mogen) zijn. Conflicten horen erbij en geven je de mogelijkheid om je verder te ontwikkelen. Dit betekent dat wij kinderen de kans geven zelf hun conflicten op te lossen. De leerkracht neemt een neutrale, leidende positie in. De oplossing van een conflict moet in redelijke mate tegemoet komen aan de wensen van alle betrokkenen. Als de oplossing voor beiden goed is, spreken we van een “win-win” situatie. Leerlingen, leerkrachten, directie en ouders zorgen in samenwerking met elkaar voor de bewaking van een goed pedagogisch klimaat, waarbij de nadruk wordt gelegd op “goed gedaan” en het geven van complimenten.

3. Uitgangspunten

- Stelregel is dat een medeleerling verantwoordelijkheid heeft voor een positieve groeps sfeer, maar ook om pesten of agressief gedrag (bij de leerkracht) aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.
- Tweede stelregel is samenwerken zonder bemoeienissen. School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben dus de verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen! Bij problemen van pesten of agressie zullen de leerkrachten en directie hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met de ouders.
- een laatste stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroepen brengen we de kinderen dit al bij: “Je mag niet klikken...maar als je wordt gepest of als je ruzie hebt met een ander en je komt er niet zelf uit, dan mag je hulp aan de leerkracht vragen.” Dit wordt niet gezien als klikken, maar als voorkomen van erger.

De belangrijkste afspraak over het pesten luidt:

Word je gepest, praat er thuis en op school over. Je mag het niet geheim houden.

Binnen onze school hanteren wij de regels die horen bij de Kanjertraining:

- we vertrouwen elkaar
- we helpen elkaar
- niemand lacht uit
- niemand speelt de baas
- niemand blijft zielig

Deze afspraken gelden op school en daarbuiten.

4. 3-staps aanpak

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten:

Stap 1

Proberen de leerlingen (en wij) er eerst zelf (en samen) uit te komen door “hou ermee op” of “ik vind dit niet leuk” te zeggen. Het omschrijven van het gedrag dat niet leuk ervaren wordt, is belangrijk. Op het moment dat één van de leerlingen er niet uit komt, kan hij/zij er voor

kiezen het probleem te negeren, weg te lopen. Helpt dit niet, of lukt dit niet, dan wordt het probleem aan de meester of juf voorgelegd of wordt andere hulp ingeroepen. De leerkracht gaat hier meteen op in of maakt een afspraak met de leerlingen om er in een later stadium op terug te komen (bijvoorbeeld na schooltijd).

Stap 2

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek. Bedoeling is om samen met de leerlingen de ruzie of pesterijen op te lossen ("win-win" methode) en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen of ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen er sancties. Ouders worden geïnformeerd.

Stap 3

Bij herhaaldelijke ruzie of pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest of ruzie maakt. De aanpakfases treden in werking (zie bij consequenties). Ook wordt de toedracht van het voorval, met name van de pester, de gepeste en de eventuele meelopers in de leerlingadministratie genoteerd. Ouders van pester en gepeste worden op de hoogte gebracht van de ruzie of het pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders komen in goed overleg tot samenwerking en werken aan een oplossing. Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk. Eventueel kan er besloten worden om een stap 4 te ondernemen:

Consequenties:

De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste- of medeleerlingen komen dit bij de leerkracht melden) en vervolgens leveren stap 1 tot en met 3 geen positief resultaat op voor de gepeste leerling. De leerkracht neemt dan duidelijk stelling omdat wij pesten niet tolereren en gaat over tot de vervolgfase. Afhankelijk van hoe lang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering toont in zijn/haar gedrag, zal minimaal één en maximaal alle fases doorlopen worden.

Stap 4

Gesprek met alle ouders uit de groep over het pestprobleem in de groep. Dit met name als er sprake is van een grote zwijgende groep onder de klasgenoten die niet op het pestgedrag reageert of durft te reageren. Dit gesprek wordt geleid door een directielid, intern begeleider of externe deskundige. De leerkracht(en) van de groep zijn op deze avond aanwezig. Doel: informatieverstrekking en wat kunnen ouders doen om het gedrag te beïnvloeden? Er zal ook gestimuleerd worden dat ouders onderling contact zoeken.

In het uiterste geval kunnen in goed overleg met alle partijen (leerkracht, team, ouders, ib-er en directie) nog twee stappen gezet worden:

Stap 5

Een leerling (pester of gepeste) wordt tijdelijk in een andere groep geplaatst. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Stap 6

De pester wordt geschorst voor maximaal vijf dagen.

Mocht dit meerdere keren noodzakelijk zijn dan zal er met het Bevoegd Gezag worden overlegd of er een verwijdering procedure voor de pester(s) in gang kan worden gezet.

5. Evaluatie

Dit pestprotocol om de vier jaar geëvalueerd.